

کمیسیون مشورتی

با تشکیل این کمیسیون براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی آقای دکتر محمدرضا مخبر دزفولی به عنوان رئیس کمیسیون مشورتی انتخاب شد و از زمان انتصاب وی در سال ۱۳۸۴ به عنوان دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی تاکنون آقای دکتر جمشید جعفرپور رئیس کمیسیون مشورتی می‌باشند. این شورا دارای ۷ عضو حقوقی است و معاونان وزارتخانه‌ها و سازمانهای زیر در این شورا شرکت دارند:

۱. وزارت علوم تحقیقات و فناوری
۲. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۳. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۴. وزارت آموزش و پرورش
۵. سازمان صدا و سیما
۶. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
۷. دانشگاه آزاد اسلامی

کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۷۱ براساس مصوبه جلسه ۲۹۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۱۳۷۱/۹/۲۴ تشکیل شده است. براساس آئین نامه مصوب این کمیسیون وظایف زیر را عهده دار می‌باشند:

۱. بررسی و ارائه نظریات کارشناسی در مورد طرح‌ها و موضوعاتی که از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی ارجاع می‌شود.
۲. ارائه طرح‌ها و پیشنهادهای در مورد اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی
۳. طراحی شیوه‌ها و طریقه‌های اجرایی
۴. درخصوص مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی علاوه بر موارد فوق کمیسیون مشورتی وظیفه تلفیق کارشناسی‌های برآمده از مباحث کمیسیون‌های تخصصی داخل دبیرخانه را برعهده دارد.

- درحال حاضر اعضای کمیسیون افراد زیر می‌باشند:
- الف) اعضای حقوقی:
۱. دکتر حسن خالقی (وزارت علوم تحقیقات و فناوری)
 ۲. دکتر علیرضا دلآوری (وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی)
 ۳. دکتر محمد حسین ایمانی (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)
 ۴. دکتر پرویز آژیده (وزارت آموزش و پرورش)
 ۵. مهندس مسعود ابوطالبی (سازمان صدا و سیما)
 ۶. حجه الاسلام والمسلمین صابر اکبری جدی (نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها)
 ۷. دکتر محمد مهدی مظاهری (دانشگاه آزاد اسلامی)
- ب) اعضای حقیقی:
- دکتر سید غلامرضا اسلامی ، دکتر حسن بلخاری، دکتر حسن بنیانیان، دکتر عباس حاجی آخوندی ، دکتر عبدالحسین روح الامینی ، دکتر محمدرضا شمس اردکانی، دکتر نصرت ا... ضرغام ، حجه الاسلام والمسلمین سید محمدرضا میرتاج الدینی و آقای سید محمد حسن موسوی
- کمیسیون مشورتی دارای سه کمیته فرعی می‌باشد که عبارتند از:
۱. کمیته آموزش عالی
 ۲. کمیته امور نخبگان و استعداد های درخشان
 ۳. کمیته فرهنگ عمومی
- بررسی عملکرد کمیسیون مشورتی نشان می‌دهد این کمیسیون تا به حال ۴۱۵ جلسه تشکیل داده است و به بحث و بررسی موضوعات پرداخته‌اند . اهم مباحث و بررسی در این کمیسیون در دو سال اخیر را می‌توان در چند دسته تقسیم طبقه‌بندی نمود:
- الف. مباحث مربوط به بحث مهندسی فرهنگی
- ب . مباحث مربوط به نقشه جامع علمی کشور
 - ج . مباحث مربوط به تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور
 - د . سایر موارد ارجاعی
- الف. مباحث مربوط به مهندسی فرهنگی یکی از محورهای فعالیت کمیسیون مشورتی بررسی موضوعات مرتبط در حوزه مهندسی فرهنگی است. اهم مباحث مورد بررسی در این قسمت عبارتند از:
۱. بررسی گزارش پیش درآمدی
 ۲. بررسی گزارش مهندسی ساختار شورای عالی انقلاب فرهنگی
 ۳. بررسی طرح موج آفرینی فرهنگی
 ۴. بررسی اهداف فرهنگی سند چشم انداز و نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی در تحقق آن.
 ۵. سامان دهی شئون فرهنگی درمناسبت های مذهبی
 ۶. بررسی وضعیت گروه مرجع جوانان
 ۷. بررسی نتایج پژوهش های ناظر بر تعیین راههای ارتقاء عملکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی
 ۸. بررسی راهکارهای اجرایی فرهنگ عفاف و حجاب
 ۹. بررسی طرح جامع توسعه فرهنگ نماز
 ۱۰. بررسی طرح جامع ساماندهی نهادهای فرهنگ دینی
 ۱۱. بررسی پیشنهاد راهکارهای انتقال پیام‌های فرهنگی نظام جمهوری اسلامی به خارج از کشور
 ۱۲. بررسی گزارش تشکل ها و انجمن های انحرافی با پوشش مسائل عرفانی و مذهبی
 ۱۳. بررسی گزارش ارزیابی وضعیت فرهنگی کشور
 ۱۴. بررسی ابعاد فرهنگی اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی
 ۱۵. بررسی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات، رسانه‌های گروهی و مدارس درکنار زبان فارسی
 ۱۶. بررسی ابعاد فرهنگی ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد و نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی
 ۱۷. بررسی ضرورت و مراحل تدوین کدهای اخلاق حرفه‌ای
- یکی از اهداف فرهنگی عمده جمهوری اسلامی اعتلای اخلاقی جامعه و سوق دادن آن به سوی اخلاق اسلامی است

یکی از محورهای فعالیت کمیسیون مشورتی بررسی موضوعات مرتبط در حوزه مهندسی فرهنگی است

ب. مباحث مربوط به نقشه جامع علمی کشور و آموزش عالی

۱. بررسی گزارش آخرین وضعیت فناوری نانو در کشور
۲. بررسی راههای ارتقاء عملکرد دانشگاه تربیت مدرس
۳. بررسی راه اندازی دوره‌های فراگیر (دانشپذیری) درمقاطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه های کشور
۴. بررسی وضعیت آموزش عالی زنان

۵. بررسی آئین نامه تشکیل هیأت عالی گزینش اعضای هیأت علمی دانشگاهها

۶. بررسی سند توسعه علمی کشور

۷. بررسی آئین نامه تشکیل هیأت عالی گزینش اعضاء علمی دانشگاه ها

ج. مباحث مربوط به تحول نظام آموزشی کشور و آموزش و پرورش

۱. بررسی سهم آموزش و پرورش در منابع ملی
۲. بررسی پیشنهاد مراحل تحول نظام آموزشی کشور
۳. بررسی گزارش نظام جدید مهندسی در آموزش و پرورش
۴. بررسی طرح نظام جامع تربیت معلم
۵. بررسی سند ملی آموزش و پرورش

البته درکنار این این سه اولویت اساسی مباحث ارجاعی دیگری نیز همچون بررسی وضعیت فرهنگی منطقه پارس جنوبی، بررسی برنامه حفظ و ارتقای سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جوانان، بررسی ابعاد فرهنگی اجرای طرح امنیت اجتماعی، بررسی پیشنهاد پایتخت فرهنگی و... در دستور بررسی این کمیسیون بوده است. در

ادامه برخی از فعالیت های کمیسیون معرفی خواهد شد:

۱) تدوین کدهای اخلاق حرفه‌ای یکی از اهداف فرهنگی عمده جمهوری اسلامی اعتلای اخلاقی جامعه و سوق دادن آن به سوی اخلاق اسلامی است. جمهوری اسلامی ایران از بدو استقرار اصلاح حوزه اخلاق عمومی را در دستور کار خود قرار داده است بررسی رویکرد برنامه‌ریزی‌ها در مورد اخلاق نشان می‌دهد این برنامه‌ریزی‌ها رویکردی را دنبال کرده است که مخاطب آن کل جامعه بوده است.

دراین رویکرد جامعه هدف به طور عام «کل جامعه» قرار گرفته و لذا برای تغییر در رفتار آنها از ابزارهایی با فراگیری عام استفاده شده است. در برابر این رویکرد که از تأثیرگذاری چندانی برخوردار نیست، رویکرد جدیدی وجود دارد مبنی بر تقسیم جمعیت هدف به مجموعه‌های فرعی که برنامه‌ریز اجتماعی با این قسمت‌ها برخوردهای متفاوتی دارد و از راهبردهای مختلف برای تغییر رفتار آنها استفاده می‌کند.

بر مبنای این دیدگاه با توجه به

واقعیت فرهنگ سازمانی و ابزارهای تغییر آن، رویکرد متفاوتی برای تحقق هدف فرهنگی گسترش اخلاقیات در جامعه مطرح می‌شود و آن اخلاق حرفه‌ای است. اگر تنها شاغلان جامعه را در نظر بگیریم آمارها نشان می‌دهد جمعیت شاغل کشور حدود ۲۰ میلیون نفر می‌باشد. اگر با استفاده از ابزارهای سازمانی موجود، اخلاق حرفه‌ای در میان شاغلان جامعه جاری گردد، به معنای آن است که نیمی از عمر فعال نزدیک به یک سوم جامعه به سمت اخلاقی شدن حرکت کرده است. از سوی دیگر هنگامی که رفتارهای مثبت اخلاقی در افراد ملکه شده و به عادت بدل گردد، بخشی از این رفتارها به محیط بیرون و خانواده نیز برده می‌شود. از این رو ترویج اخلاق حرفه‌ای موجب تعالی اخلاق عمومی نیز می‌شود.

با توجه به اینکه ابزارهای سازمانی در دست مدیران سازمان های مختلف موجود و در دسترس است، تحقق اخلاق حرفه‌ای در کشور ما امروز هدفی کاملاً دست یافتنی است. لذا می‌توان با گسترش اخلاق حرفه‌ای و با استفاده از کدهای رفتاری به سمت اخلاقی شدن جامعه گام برداشت. به همین دلیل

موضوع « اخلاق حرفه‌ای » با هدف سیاستگذاری، هدایت و نظارت بر تدوین کدهای اخلاقی در دستور کار کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفت.

کمیسیون مشورتی با بررسی این موضوع با حضور اعضاء و کارشناسان و پس از ارائه دیدگاه‌های صاحب نظران جهت گیری‌های کلی تدوین کدهای اخلاقی و مراحل اجرایی طراحی و اعمال آنها را مصوب نمود.

۲) نقشه جامع علمی کشور

یکی از اهداف بلند و آرمانی سند چشم انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران، احراز جایگاه اول علم و فناوری در ۲۵ کشور منطقه (آسیای جنوب غربی) در افق ۲۰ ساله است. تحقق اهداف چشم انداز در ابعاد علمی، پژوهشی و فناوری مستلزم سیاست گذاری صحیح، عزم و جهاد علمی است. اولین اقدام در راستای تحقق اهداف سند چشم انداز بیست ساله کشور سیاست گذاری برای ظرفیت‌سازی علمی است. هر کشوری در راستای پیمودن مسیر توسعه پایدار، تا حد زیادی بر توانمندسازی و ظرفیت سازی نیروی انسانی، نهادهای تابعه و شرایط محیطی و اکولوژیکی خود نیازمند است.

مرور مجموعه بیانات مقام معظم رهبری در یک دهه اخیر نشان از عطف توجه بیش از گذشته معظم له به وضعیت علمی کشور و توجه دادن مسئولین کشور به رشد علم و فناوری و توسعه علمی در بستر ارزش‌های دینی و اسلامی دارد. معظم له در سال‌های اخیر خواستار تهیه نقشه جامع علمی کشور توسط مسئولین

مربوطه شدند. مجموعه مباحث فوق تهیه سند توسعه علمی کشور و تهیه نقشه جامع علمی کشور را ضروری ساخت. با درخواست شورای عالی انقلاب فرهنگی در اواخر سال ۱۳۸۴، از وزارت علوم، درخصوص اطلاع از آخرین وضعیت سیاست‌گذاری در حوزه‌های علم و فناوری، تهیه سند توسعه علمی کشور در دستور کار قرار گرفت و با تشکیل تیم کارشناسی در معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور سند توسعه علمی کشور در بهمن ماه سال ۱۳۸۵ تهیه شد. کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی با دعوت از مسئولین مربوطه به بررسی و کارشناسی این سند پرداخت. این کمیسیون در جلسات متعدد به بحث و بررسی این سند پرداخت و جمع‌بندی و پیشنهادهای خود را برای اصلاح و تقویت سند ارائه نمود.

۳) بررسی طرح نظام جدید مهندسی آموزش و پرورش

فرهنگ ایران اسلامی بر بنیانهای اصیل و غنی اسلامی استوار است و با وجود تهاجمات تاریخی دانشمندان بزرگ همانند فارابی، ابوعلی سینا، زکریای رازی، غزالی، خیام، خواجه نصیرالدین طوسی و ... در رشته‌های مختلف علوم به جهسان دانش عرضه کرده است. در رژیم پهلوی آموزش و پرورش و آموزش عالی به سبب وابستگی‌های استعماری و نارسایی‌های نظام آموزشی حاکم، آموزش و پرورش و وابسته به بیگانگان در ایران رواج یافت. رهبر معظم انقلاب حضرت

آیت الله خامنه‌ای در مورد آموزش و پرورش می‌فرمایند:

«جنبه ضدیت با دین - حداقل مغایرت با مبانی دینی و اخلاقی دینی و تربیت دینی - و دوم هم بشدت ترجمه ای بودن، وابسته بودن، تقلیدی بودن، از نیازهای حقیقی کشور و ملت ایران نجوشیده بودن، عیب اساسی آموزش و پرورش ما بود که مانند تا دوره ی انقلاب اسلامی. در دوره انقلاب، خیلی کارها در آموزش و پرورش انجام گرفته است؛ اما نظام آموزش و پرورش تحول پیدا نکرده و همان نظام قدیمی است.» بنابر تصریح مقام معظم رهبری با وجود این عیب در نظام آموزش و پرورش از گذشته تا به حال، مجموع اقدامات آموزش و پرورش را روبنایی دانستند و خواستار تحول اساسی در آموزش و پرورش شدند.

کمیسیون مشورتی نیز بنا بر وظیفه خود بررسی طرح‌هایی را که با هدف تحول و نوسازی نظام آموزشی تدوین شده‌اند مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد یکی از این طرح‌هایی که در همین راستا در جلسات متعدد کمیسیون مشورتی، نظام مهندسی جدید آموزش و پرورش بود که پس از ارائه ابعاد و مراحل طرح از سوی طراحان، کمیسیون مشورتی دیدگاه‌های خود را درقبال آن جمع بندی و اعلام نمود.

درخامه قابل ذکر است که در حال حاضر کمیسیون مشورتی بررسی موضوعاتی همچون اصول حاکم بر آئین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی، اساسنامه کمیسیون فرهنگی ورزش و الگوی ملی تبلیغات شهری را در دست بررسی دارد. ■